

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2013. július 18.*

„Védjegyek — 207/2009/EK rendelet — A 9. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontja, a 15. cikk (1) bekezdése és az 51. cikk (1) bekezdésének a) pontja — Megszűnési okok — A tényleges használat fogalma — Másik védjeggyel együtt, vagy egy összetett védjegy részeként használt védjegy — A védjegy adott színben vagy színekombinációban történő használata — Jóhírnév”

A C-252/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2012. május 16-án érkezett, 2012. április 26-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Specsavers International Healthcare Ltd,**

a **Specsavers BV,**

a **Specsavers Optical Group Ltd,**

a **Specsavers Optical Superstores Ltd**

és

az **Asda Stores Ltd** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: M. Ilešič tanácselnök (előadó), E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh, C. Toader és C. G. Fernlund bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. március 20-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Specsavers International Healthcare Ltd, a Specsavers BV, a Specsavers Optical Group Ltd és a Specsavers Optical Superstores Ltd képviseletében A. Gold és K. Mattila solicitors, J. Mellor és A. Speck QC,
- az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében L. Christie, meghatalmazotti minőségben, segítője: S. Malynicz barrister,

* Az eljárás nyelve: angol.

- a német kormány képviselőjében T. Henze, J. Kemper és V. Cramer, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében F. Bulst és J. Samnadda, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a közösségi védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet (HL L 78., 1. o.) 9. cikke (1) bekezdése b) és c) pontjának, 15. cikke (1) bekezdésének és az 51. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az egyrészről a Specsavers International Healthcare Ltd, a Specsavers BV, a Specsavers Optical Group Ltd és a Specsavers Optical Superstores Ltd (a továbbiakban együtt: Specsavers-csoport), másrészről az Asda Stores Ltd (a továbbiakban: Asda) között a Specsavers-csoport által lajstromoztatott védjegyek állítólagos sérelme tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

- 3 Az ipari tulajdon oltalmára létesült, 1883. március 20-án Párizsban aláírt, legutóbb 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált és 1979. szeptember 28-án módosított Párizsi Uniós Egyezmény (*Egyesült Nemzetek Szerződéseinek Tára*, 828. kötet, 11851. szám, 305. o.; a továbbiakban: Párizsi Uniós Egyezmény) (kihirdette: az 1970. évi 18. tvr.) 5. Cikke C. részének (1) és (2) pontja ekként rendelkezik:

„(1) Ha valamelyik országban a lajstromozott védjegy használata kötelező, a lajstromozás csak méltányos határidő elteltével és csak akkor törölhető, ha az érdekelt mulasztását nem igazolja.

(2) Sem a lajstromozás érvénytelenítésére, sem a védjegyoltalom korlátozására nem szolgálhat alapul az, hogy a gyári vagy kereskedelmi védjegyet a jogosult olyan alakban használja, amely az Unió egyik országában [az ipari tulajdonnak a Párizsi Uniós Egyezmény 1. cikke által létrehozott oltalma céljából] lajstromozott védjegy alakjától annak csupán a megkülönböztető jelleget nem érintő elemeiben tér el”.

Az uniós jog

- 4 A 207/2009 rendelet (10) preambulumbekkezdése a következőket mondja ki:

„Csak akkor indokolt oltalomban részesíteni a közösségi védjegyet és a vele ütköző, korábban lajstromozott védjegyet, ha a védjegyet ténylegesen használják.”

- 5 Ugyanezen rendelet „Feltétlen kizáró okok” című 7. cikke így rendelkezik:

„(1) A megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, ha

[...]

- b) nem alkalmas a megkülönböztetésre;
- c) kizárólag olyan jelekből vagy adatokból áll, amelyeket a forgalomban az áru vagy a szolgáltatás fajtája, minősége, mennyisége, rendeltetése, értéke, földrajzi származása, előállítási vagy teljesítési ideje, illetve egyéb jellemzője feltüntetésére használhatnak;
- d) kizárólag olyan jelekből vagy adatokból áll, amelyeket az általános nyelvhasználatban, illetve a tisztességes üzleti gyakorlatban állandóan és szokásosan alkalmaznak;

[...]

(3) Az (1) bekezdés b), c) és d) pontja alapján a megjelölés nincs kizárva a védjegyoltalomból, ha az árujegyzékben szereplő áruk, illetve szolgáltatások tekintetében használata révén megszerezte a megkülönböztető képességet.”

- 6 Az említett rendelet „A közösségi védjegyoltalom tartalma” című 9. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A közösségi védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A kizárólagos jogok alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ:

[...]

- b) olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a közösségi védjeggyel összetéveszthetnek a megjelölés és a közösségi védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint a megjelölés és a közösségi védjegy árujegyzékében szereplő áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjegyhez;
- c) a közösségi védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést a közösségi védjegy árujegyzékében szereplő árukhoz, illetve szolgáltatásokhoz nem hasonló árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, feltéve hogy a közösségi védjegy a[z Unió területén] jóhírnevet élvez, és a megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a közösségi védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét.”

- 7 Az említett rendeletnek „A közösségi védjegy használata” című 15. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„Ha a jogosult a lajstromozástól számított öt éven belül nem kezdte meg a közösségi védjegy tényleges használatát a[z Unióban] az árujegyzékben szereplő árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban, vagy ha az ilyen használatot öt éven át megszakítás nélkül elmulasztotta, a közösségi védjegyoltalomra alkalmazni kell az e rendeletben meghatározott jogkövetkezményeket, kivéve, ha a jogosult a használat elmaradását kellőképpen igazolja.

Az első albekezdés alkalmazásában használatnak minősülnek a következők is:

- a) a közösségi védjegy olyan alakban történő használata, amely a lajstromozott alaktól csak a megkülönböztető képességet nem érintő elemekben tér el;

[...]”

- 8 A 207/2009 rendeletnek „A védjegyoltalom megszűnésének okai” című 51. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„A [Belső Piaci Harmonizációs Hivatalhoz (védjegyek és formatervezési minták)] benyújtott kérelem vagy a védjegybitorlási perben előterjesztett viszontkereset alapján a közösségi védjegyoltalom megszűnését kell megállapítani, ha:

- a) a jogosult az árujegyzékben szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban a védjegy tényleges használatát [az Unióban] megszakítás nélkül öt éven át elmulasztja, és a jogosult a használat elmaradását kellőképpen nem igazolja; a közösségi védjegyoltalom megszűnése azonban nem állapítható meg, ha az ötéves időtartam elteltét követően, de a megszűnés megállapítására irányuló kérelem vagy viszontkereset benyújtását megelőzően megkezdik, illetve folytatják a tényleges védjegyhasználatot; e rendelkezés nem alkalmazható, ha a jogosult a tényleges védjegyhasználatot a kérelem vagy a viszontkereset benyújtását megelőző, a használat megszakítás nélküli ötéves elmulasztása időtartamának lejártakor kezdődő három hónapban csupán azt követően kezdi meg, illetve folytatja, hogy értesül arról: a használat hiánya miatt a megszűnés megállapítását fogják kérni;

[...]”

A jogvita alapját képező tényállás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 9 2009 októberében az Asda, egy bevásárlóközpont-hálózat tulajdonosa, optikai termékekre vonatkozóan a Specsavers-csoportot megcélzó reklámkampányt indított, ez utóbbi csoport nem csupán a legnagyobb optikaiüzlet-lánc az Egyesült Királyságban, hanem egyben az Asda fő versenytársa is. E kampány keretében az Asda a „Be a real spec saver at Asda” és a „Spec savings at ASDA” szlogeneket, valamint az alábbi logókat használta:

- 10 Nem sokkal e reklámkampány kezdetét követően 2009. október 19-én a Specsavers-csoport keresetet nyújtott be a High Court of Justice-hoz (England & Wales) (Civil division) az Asda ellen, mely a következő közösségi védjegyek megsértésén alapult:
- az 1321298. és a 3418928. sz., a „Specsavers” szóból álló közösségi szóvédjegyek;

- a 449256. és az 1321348. sz., közösségi ábrás védjegyek, melyek az alábbi megjelölésből állnak (a továbbiakban: az árnyékolt logó védjegyek):

- az 5608385. sz. közösségi ábrás védjegy, mely a következő megjelölésből áll:

- az 1358589. sz. közösségi ábrás védjegy, mely a következő megjelölésből áll (a továbbiakban: felirat nélküli logó védjegy):

- 11 2010. október 6-i ítéletében a High Court of Justice (England & Wales) úgy találta, hogy az Asda nem bitorolta a Specsavers-csoport közösségi védjegyeit. E bíróság ezen felül megállapította a felirat nélküli logó védjegy megszűnését a használat elmulasztása okán. A Specsavers-csoport fellebbezést nyújtott be ezen ítélet ellen a Court of Appealnél (England & Wales) (Civil Division).
- 12 2012. január 31-i ítéletében a kérdést előterjesztő bíróság határozott a jogvitában a Specsavers-csoport 1321298. és 3418928. sz. közösségi szövegvédjegyei, valamint a 449256., 1321348. és 5608385. sz. közösségi ábrás védjegyei állítólagos bitorlása tekintetében. E bíróság úgy találta, hogy a Specsavers-csoport e védjegyek alapján és a 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban jogosult megtiltani a „Be a real spec saver at Asda” és a „Spec savings at Asda” szlogenek, valamint az Asda reklámkampányában használt logó Asda általi használatát.
- 13 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor úgy találta, hogy az alapeljárás tárgyát képező jogvitának a felirat nélküli logó védjegyet érintő részében az alábbi kérdések tekintetében iránymutatást kell kérnie a Bíróságtól.
- 14 Egyfelől, és amennyiben az Asda a felirat nélküli logó védjegy megszűnésének megállapítását kérte a használat elmaradása miatt, a kérdést előterjesztő bíróság felteszi a kérdést, hogy az árnyékolt logó védjegyek használata jelentheti-e a felirat nélküli logó védjegy használatát is.
- 15 Másfelől, a kérdést előterjesztő bíróság választ keres arra is, hogy a 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontja keretében figyelembe lehet-e venni a zöld színű egység fokozott hírnevét, mivel ez az a szín, amelyben a Specsavers-csoport mindig is használta a felirat nélküli logó védjegyet, függetlenül attól, hogy e védjegyet fekete-fehérben lajstromozták. A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy ez a helyzet áll fenn, azonban úgy találja, hogy az uniós jog e tekintetben értelmezés tárgyát képezi.

- 16 E körülmények között a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Amennyiben egy kereskedő különböző közösségi védjegyekkel rendelkezik

- a) egy ábrás megjelölés és
- b) egy szövmegjelölés tekintetében;

és a kettőt együttesen használja, az ilyen használat eredményezheti-e az ábrás védjegy használatát az [207/2009] rendelet 15. és 51. cikke értelmében? Amennyiben igen, az ábrás védjegy használatát hogyan kell értékelni? [...]

2) A válasz szempontjából különbséget jelent-e az, ha:

- a) a szövmegjegy az ábrán kerül elhelyezésre?
- b) a kereskedő közösségi védjegyként lajstromoztatta az ábrás elemből és a szövmegjegyből álló megjelölést?

3) Az [első és a második] kérdésre adott válasz függ-e attól, hogy az ábrás elemet és a szavakat az átlagos fogyasztó úgy érzékeli [egyfelől] mint különböző megjelöléseket; vagy [másfelől] mint amelyek mindegyikének önálló megkülönböztető szerepe van? Ha igen, milyen mértékben?

4) Amennyiben egy közösségi védjegyet színes védjegyként nem lajstromoztak, ugyanakkor a jogosult azt széles körben egy adott színben vagy színkombinációban használta, így azt a vásárlók jelentős része (az Unió egy részében, de nem egészében) ezzel a színnel vagy színkombinációval társítja, az adott szín vagy színek, amelyben vagy amelyekben az alperes használja a kifogásolt megjelölést, releváns-e a [207/2009 rendelet] 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti összetéveszthetőség vagy [e rendelet] 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti tisztességtelen kihasználás átfogó értékelése szempontjából? Ha igen, milyen mértékben?

5) Amennyiben igen, az átfogó értékelés részeként releváns-e, hogy a vásárlók jelentős része magát az alperest is társítja azzal az adott színnel vagy színkombinációval, amelyben vagy amelyekben használja a kifogásolt megjelölést?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első, második és harmadik kérdésről

- 17 Az első három, együttesen vizsgálendő kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a közösségi védjegy tényleges használatára vonatkozó, a 207/2009 rendelet 15. cikkének (1) bekezdése és a 51. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti feltétel teljesül-e, ha a közösségi ábrás védjegyet csupán egy másik, az ábrán elhelyezett közösségi szövmegjeggel együttesen használják, és e két védjegy összetétele védjegyként szintén lajstromozásra került.
- 18 A Bíróság előtt észrevételeket előterjesztő valamennyi fél úgy véli lényegében, hogy egy közösségi ábrás védjegynek egy rajta elhelyezett másik szövmegjelöléssel történő együttes használata tényleges használatnak minősülhet a 207/2009 rendelet 15. cikkének (1) bekezdése és 51. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében, amennyiben az említett ábrás megjelölés megőrzi önálló megkülönböztető képességét az egészen belül.

- 19 Először is meg kell jegyezni, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló helyzet, amelyben a szóvédjegy egy ábrás védjegyen van elhelyezve, a 207/2009 rendelet 15. cikke (1) bekezdése második albekezdése a) pontjának hatálya alá tartozik, tudniillik a lajstromozott alaktól eltérő alakban történő használat alá.
- 20 A „Specsavers” szómegjelölésnek a felirat nélküli logó védjegyen történő elhelyezése megváltoztatja azt az alakot, amelyben ez utóbbi védjegyet lajstromozták, amennyiben nem egy egyszerű egymás mellé helyezésről van szó, mivel a felirat nélküli logó védjegy bizonyos részeit kitakarja a szómegjelölés.
- 21 Meg kell jegyezni továbbá, hogy a 207/2009 rendelet 15. cikke (1) bekezdése második albekezdése a) pontjának szövegéből közvetlenül következik, hogy e cikk első albekezdésének értelmében használatnak minősül a védjegy olyan alakban történő használata, amely a lajstromozott alaktól eltér, amennyiben az nem módosítja a lajstromozott alak megkülönböztető képességét.
- 22 Valamely védjegy 207/2009 rendelet szerinti megkülönböztető képessége azt jelenti, hogy a védjegy lehetővé teszi a védjegybejelentésben szereplő árunak adott vállalkozástól származóként történő azonosítását, és így ennek az árunak más vállalkozások áruitól való megkülönböztetését (lásd ebben az értelemben a C-468/01. P.–C-472/01. P. sz., Procter & Gamble kontra OHIM egyesített ügyekben 2004. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-5141. o.] 32. pontját; a C-304/06. P. sz., Eurohypo kontra OHIM ügyben 2008. május 8-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-3297. o.] 66. pontját, valamint a C-311/11. P. sz., Smart Technologies kontra OHIM ügyben 2012. július 12-én hozott ítélet 23. pontját).
- 23 A lajstromozott védjegy megkülönböztető képessége következhet akár a védjegy egy elemének a lajstromozott védjegy részeként történő használatából, akár egy megkülönböztethető védjegynek egy lajstromozott védjeggyel kombinált használatából. Ezen két esetben elegendő, hogy e használat következtében az érintett vásárlóközönség ténylegesen egy meghatározott vállalkozástól származóként érzékelje az érintett árut vagy szolgáltatást (lásd analógia útján a C-353/03. sz., Nestlé-ügyben 2005. július 7-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-6135. o.] 30. pontját).
- 24 Következésképpen a felirat nélküli logó védjegynek a rajta elhelyezett „Specsavers” szómegjelöléssel való használata, még ha végső soron e használat meg is felel a lajstromozott védjegy részeként vagy azzal együttesen történő használatnak, maga a felirat nélküli logó védjegy tényleges használatának minősülhet, amennyiben az említett védjegy lajstromozott alakja, tehát amelynek a rajta elhelyezett „Specsavers” szómegjelölés nem takarja ki semmilyen részét, továbbra is Specsavers-csoport árujegyénekében szereplő árukra utal, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.
- 25 E következtetést nem érinti azon körülmény, mely szerint a „Specsavers” szómegjelölés, valamint a felirat nélküli logó és a rajta elhelyezett „Specsavers” szómegjelölés összetétele szintén lajstromozott közösségi védjegyek.
- 26 A Bíróság ugyanis már kimondta, hogy a 207/2009 rendelet 15. cikkének (1) bekezdése értelmében az adott védjegy tényleges használatára vonatkozó feltétel akkor is teljesülhet, ha az adott védjegyet csupán egy másik összetett védjegy révén használják, vagy ha azt csupán valamely másik védjeggyel együttesen használják, és e két védjegy összetétele védjegyként szintén lajstromozásra került, amennyiben a védjegy továbbra is a szóban forgó áru származására utal (lásd ebben az értelemben a C-12/12. sz., Colloseum Holding ügyben 2013. április 18-án hozott ítélet 35. és 36. pontját).
- 27 Egyébiránt a Bíróság azt is megállapította a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv (HL 1989. L 40., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.) 10. cikke (2) bekezdésének a) pontját illetően, mely rendelkezés lényegében megfelel a 207/2009 rendelet 15. cikke (1) bekezdése második albekezdése a) pontjának, hogy a lajstromozott védjegy jogosultja e védjegy e rendelkezés értelmében vett használatának megállapítása céljából hivatkozhat a védjegy olyan alakban történő használatára, amely

anélkül tér el a lajstromozott alaktól, hogy az e két alak közötti eltérések érintenék e védjegy megkülönböztető képességét, és teheti ezt annak ellenére, hogy ezen eltérő alakot magát szintén védjegyként lajstromozták (a C-553/11. sz. Rintisch-ügyben 2012. október 25-én hozott ítélet 30. pontja).

- 28 Azon érvek, melyek alapján a Bíróság a 89/104 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének a) pontját értelmezte, értelemszerűen vonatkoznak a 207/2009 rendelet 15. cikke (1) bekezdése második albekezdése a) pontjára is.
- 29 Ezen értelmezést többek között megerősíti a 207/2009 rendelet 15. cikke (1) bekezdése második albekezdésének a) pontjában kitűzött cél, amely azzal, hogy nem írja elő, hogy szigorúan megegyezzen a kereskedelemben használt alak a védjegy lajstromozott alakjával, annak lehetővé tételét célozza, hogy a jogosult a megjelölés kereskedelmi célú hasznosítása során alkalmazhassa annak variációit, amelyek a megjelölés megkülönböztető képességének módosítása nélkül lehetővé teszik annak az érintett áruk vagy szolgáltatások forgalmazása és promóciója által támasztott követelményekhez való igazodását. Márpedig ezen rendeltetés sérülne, ha a lajstromozott védjegy használatának megállapításához egy olyan, további feltétel kerülne előírásra, amely szerint azon eltérő alak, amelyben e védjegyet használják, nem lehet maga is lajstromozás tárgya (lásd analógia útján a fent hivatkozott Rintisch-ügyben hozott ítélet 21. és 22. pontját).
- 30 Végül a 207/2009 rendelet 15. cikke (1) bekezdése második albekezdése a) pontjának ezen olvasata összhangban van a Párizsi Unió Egyezmény 5. Cikke C. része (2) pontjával, amennyiben ez utóbbi rendelkezésben semmi sem mutat arra, hogy valamely megjelölés védjegyként történő lajstromozása azzal a következménnyel járna, hogy ezen védjegy használatára többé már nem lehet hivatkozni egy másik, olyan lajstromozott védjegy használatának megállapítása céljából, amely a lajstromozott alaktól csak az ezen utóbbi megkülönböztető képességét nem érintő módon tér el (lásd a fent hivatkozott Rintisch-ügyben hozott ítélet 23. pontját).
- 31 A fenti megfontolásokat figyelembe véve, az első három kérdésre a következő választ kell adni: a 207/2009 rendelet 15. cikkének (1) bekezdését és 51. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a „tényleges használatra” vonatkozó feltétel e rendelkezések értelmében akkor is teljesülhet, ha a közösségi ábrás védjegyet csupán egy másik, az ábrán elhelyezett közösségi szöveggel együttesen használják, és e két védjegy összetétele közösségi védjegyként szintén lajstromozásra került, amennyiben a védjegy használt alakja és a védjegy lajstromozott alakja közötti eltérések nem módosítják az említett lajstromozott védjegy megkülönböztető képességét.

A negyedik kérdésről

- 32 Negyedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy a 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy amennyiben egy közösségi védjegyet színes védjegyként nem lajstromoztak, ugyanakkor a jogosult azt széles körben egy adott színben vagy színekombinációban használta, így azt a vásárlók jelentős része ezzel a színnel vagy színekombinációval társítja, az a szín vagy színek, amelyben vagy amelyekben egy harmadik fél használja az említett védjegyet sértőnek tartott megjelölést, releváns az e rendelkezések szerinti összetéveszthetőség vagy tisztességtelen kihasználás átfogó értékelése szempontjából.
- 33 A Specsavers-csoport és az Európai Bizottság igenlő választ javasolnak, míg az Egyesült Királyság Kormánya úgy véli, hogy nemleges választ kell adni e kérdésre.
- 34 Először is az összetéveszthetőség 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti értékelését illetően emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint azt, hogy a vásárlóközönség szemszögéből fennáll-e az összetévesztés veszélye, az adott ügy minden releváns elemét figyelembe véve, átfogóan kell értékelni (lásd különösen a C-251/95. sz. SABEL-ügyben 1997.

november 11-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-6191. o.] 22. pontját; a C-120/04. sz. Medion-ügyben 2005. október 6-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-8551. o.] 27. pontját; a C-334/05. P. sz., OHIM kontra Shaker ügyben 2007. június 12-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-4529. o.] 34. pontját).

- 35 A Bíróság továbbá számos alkalommal kimondta, hogy az összetéveszthetőség átfogó értékelésénél a szóban forgó megjelölések vizuális, hangzásbeli vagy fogalmi hasonlóságát illetően a megjelölések által keltett összbenyomást kell alapul venni, különösen a megkülönböztető és domináns elemek figyelembevételével. Az összetéveszthetőség átfogó értékelésénél az játszik meghatározó szerepet, hogy a védjegyet hogyan érzékeli a szóban forgó áruk vagy szolgáltatások átlagos fogyasztója. E tekintetben a fogyasztó rendszerint egészében érzékeli a védjegyet, és nem vizsgálja egyenként annak részleteit (lásd különösen a fent hivatkozott SABEL-ügyben hozott ítélet 23. pontját, a fent hivatkozott Medion-ügyben hozott ítélet 28. pontját, valamint a fent hivatkozott OHIM kontra Shaker ügyben hozott ítélet 35. pontját).
- 36 A Bíróság ítélezési gyakorlatából következik továbbá, hogy az összetéveszthetőség annál nagyobb mértékű, minél jelentősebb a korábbi védjegy megkülönböztető képessége. Tehát azok a védjegyek, amelyek önmagukban vagy piaci ismertségüknél fogva erőteljes megkülönböztető képességgel rendelkeznek, kiterjedtebb oltalmat élveznek védjegyként, mint azok, amelyek csekélyebb megkülönböztető képességgel rendelkeznek (a C-39/97. sz. Canon-ügyben 1998. szeptember 23-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-5507. o.] 18. pontja).
- 37 Márpedig, legalábbis amikor egy olyan lajstromozott védjegyről van szó, melyet nem egy meghatározott vagy jellemző színben lajstromoztak, hanem fekete-fehérben, az a szín vagy színekombináció, amelyben a védjegyet ezt követően ténylegesen használják, befolyásolja, hogy az érintett áruk átlagos fogyasztója miként érzékeli a védjegyet, és ennél fogva növelheti az összetéveszthetőséget és a gondolati képzettársítás veszélyét a korábbi védjegy és az azt sértőnek tartott megjelölés között.
- 38 E körülmények között nem lenne logikus úgy ítélni meg, hogy azon körülmény, mely szerint egy harmadik fél egy adott korábbi közösségi védjegyet sértőnek tartott megjelölés megjelenítésére olyan színt vagy színekombinációt használ, amelyet a fogyasztók jelentős része e korábbi védjeggyel társít, a védjegy jogosultja által e színben vagy színekombinációban történt használat alapján, nem vehető figyelembe az átfogó értékelés keretében, csupán azért, mert az említett korábbi védjegyet fekete-fehérben lajstromozták.
- 39 Másodsorban a 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében a védjegy megkülönböztető képessége vagy jóhírneve tisztességtelen kihasználásának vizsgálatát illetően szintén olyan átfogó értékelést kell végezni, amely figyelembe veszi az adott ügy valamennyi releváns tényezőjét, amelyek sorában többek között szerepel a védjegy jóhírnevének intenzitása és megkülönböztető képességének foka, az ütköző védjegyek közötti hasonlóság mértéke, valamint az érintett áruk vagy szolgáltatások jellege és egymáshoz közel álló mivoltuk mértéke. A védjegy jóhírnevének intenzitását és megkülönböztető képességének fokát illetően a Bíróság kimondta, hogy minél jelentősebb a korábbi védjegy megkülönböztető képessége és jóhírneve, annál könnyebb lesz annak elfogadása, hogy számára sérelmet okoztak (lásd a C-487/07. sz., L'Oréal és társai ügyben 2009. június 18-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-5185. o.] 44. pontját).
- 40 E tekintetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a Specsavers-csoport védjegyei és az Asda által használt megjelölések közötti hasonlóság szándékos, és arra szolgál, hogy a vásárlóközönség képzetében képzettársítást keltsen. Márpedig azon körülmény, hogy az Asda a Specsavers-csoport által használt színhez hasonló színt használ, azzal a céllal, hogy az utóbbi védjegyeinek megkülönböztető képességét és jóhírnevét kihasználja, olyan tényező, amelyet figyelembe kell venni annak vizsgálatakor, hogy fennáll-e védjegy megkülönböztető képessége vagy jóhírneve tisztességtelen kihasználása (lásd analógia útján a fent hivatkozott L'Oréal és társai ügyben hozott ítélet 48. pontját).

- 41 A fentiekre tekintettel a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontját úgy kell értelmezni, hogy amennyiben egy közösségi védjegyet színes védjegyként nem lajstromoztak, ugyanakkor a jogosult azt széles körben egy adott színben vagy színekombinációban használta, így azt a vásárlók jelentős része ezzel a színnel vagy színekombinációval társítja, az a szín vagy színek, amelyben vagy amelyekben egy harmadik fél használja az említett védjegyet sértőnek tartott megjelölést, releváns az e rendelkezés szerinti összetéveszthetőség vagy tisztességtelen kihasználás átfogó értékelése szempontjából.

Az ötödik kérdésről

- 42 Ötödik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy a 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azon körülmény, mely szerint a lajstromozott védjegyet sértőnek tartott megjelölést használó harmadik felet társítja a vásárlók jelentős része azzal az adott színnel vagy színekombinációval, amelyben vagy amelyekben használja a kifogásolt megjelölést, e rendelkezés értelmében releváns tényező az összetéveszthetőség és a tisztességtelen kihasználás átfogó értékelésének keretében.
- 43 A Specsavers-csoport e kérdésre igenlő választ javasol, míg a Bizottság úgy találja, hogy e tényező kizárólag a 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti alapos ok értékelése céljából vehető figyelembe. Az Egyesült Királyság Kormánya, tekintve, hogy a negyedik kérdésre nemleges választ javasol, úgy véli, hogy az ötödik kérdésre szükségtelen válaszolni.
- 44 E tekintetben meg kell jegyezni, amint a jelen ítélet 34. és 39. pontjában is megállapítást nyert, hogy mind a 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti összetéveszthetőség, mind az ugyanezen rendelet 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti tisztességtelen kihasználás átfogóan értékelendő, az adott ügy körülményeinek figyelembevételével.
- 45 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik továbbá, hogy ezen értékeléseknek figyelembe kell venniük a lajstromozott védjegyhez hasonlóan tartott megjelölés használatának pontos körülményeit (lásd ebben az értelemben a 89/104 irányelv 5. cikkének (1) bekezdését illetően a C-533/06. sz., O2 Holdings és O2 [UK] ügyben 2008. június 12-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-4231. o.] 64. pontját).
- 46 E körülmények között meg kell állapítani, hogy azon tény, miszerint a vásárlók jelentős része a lajstromozott védjegyet sértőnek tartott megjelölést használó harmadik felet magát társítja azzal a színnel vagy színekombinációval, amelyet vagy amelyeket az e megjelölés megjelenítéséhez használ, olyan elem, amely – más elemek mellett – jelentőséggel bírhat a 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) vagy c) pontja szerinti összetéveszthetőség vagy tisztességtelen kihasználás fennállásának vizsgálatakor.
- 47 Egyfelől nem zárható ki, hogy e körülmény befolyásolhatja a szóban forgó megjelölések vásárlóközönség általi érzékelését, és ennél fogva kihatással lehet az említett megjelölések közötti összetéveszthetőség fennállására az említett rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében.
- 48 Ekképpen az alapügyben azon körülmény, hogy az Asdát magát társítják a zöld színhez, amelyet a Specsavers-csoport védjegyeit sértőnek tartott megjelölésekhez használ, többek között azon következménnyel járhat, hogy csökken az e megjelölések és a Specsavers-csoport védjegyei közötti összetéveszthetőség vagy képzettársítás veszélye, amennyiben az érintett közönség érzékelheti úgy, hogy az említett megjelölések zöld színe az Asda színe, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

- 49 Másfelől, amint azt a Bizottság a Bíróság elé terjesztett észrevételeiben előadta, azon körülmény, hogy a vásárlók jelentős része a lajstromozott védjegyet sértőnek tartott megjelölést használó harmadik felet magát társítja azzal a színnel vagy színekombinációval, amelyet vagy amelyeket az e megjelölés megjelenítéséhez használ, releváns tényező lehet annak megállapításakor, hogy a 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében az említett megjelölést „alapos okkal” használják-e.
- 50 Következésképpen az ötödik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontját úgy kell értelmezni, hogy azon körülmény, hogy a lajstromozott védjegyet sértőnek tartott megjelölést használó harmadik felet társítja a vásárlók jelentős része azzal az adott színnel vagy színekombinációval, amelyben vagy amelyekben az a kifogásolt megjelölést használja, e rendelkezés értelmében releváns tényező az összetéveszthetőség és a tisztességtelen kihasználás átfogó értékelésének keretében.

A költségekről

- 51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A közösségi védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009 EK tanácsi rendelet 15. cikkének (1) bekezdését és az 51. cikke 1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a „tényleges használatra” vonatkozó feltétel e rendelkezések értelmében akkor is teljesülhet, ha a közösségi ábrás védjegyet csupán egy másik, az ábrán elhelyezett közösségi szövegjelleggel együttesen használják, és e két védjegy összetétele közösségi védjegyként szintén lajstromozásra került, amennyiben a védjegy használt alakja és a védjegy lajstromozott alakja közötti eltérések nem módosítják az említett lajstromozott védjegy megkülönböztető képességét.
- 2) A 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontját úgy kell értelmezni, hogy amennyiben egy közösségi védjegyet színes védjegyként nem lajstromoztak, ugyanakkor a jogosult azt széles körben egy adott színben vagy színekombinációban használta, így azt a vásárlók jelentős része ezzel a színnel vagy színekombinációval társítja, az adott szín vagy színek, amelyben vagy amelyekben egy harmadik fél használja az említett védjegyet sértőnek tartott megjelölést, releváns az e rendelkezés szerinti összetéveszthetőség vagy tisztességtelen kihasználás átfogó értékelése szempontjából.
- 3) A 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontját úgy kell értelmezni, hogy azon körülmény, hogy a lajstromozott védjegyet sértőnek tartott megjelölést használó harmadik felet társítja a vásárlók jelentős része azzal az adott színnel vagy színekombinációval, amelyben vagy amelyekben az a kifogásolt megjelölést használja, e rendelkezés értelmében releváns tényező az összetéveszthetőség és a tisztességtelen kihasználás átfogó értékelésének keretében.

Aláírások